

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului
APARE DUMINICA

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
" " " pe $\frac{1}{2}$ de an 5 cor.
" România și străinătate pe an 14 frc.
" " " " pe $\frac{1}{2}$ an 7 "

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte
etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la
150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte
8 cor., de aci în sus 10 coroane.

Manuscrisurile să adresează la redacțiunea
„FOAIA DIECEZANĂ“
iar banii de prenumerațiune și inserțiuni la
Administrațiunea Tipografiei și Librăriei die-
cezane în Caransebeș. — Telefon Nr. 30.

Elementele vieții curate a preotului.

2. Preotul să practice abnegațiunea sau renunțarea.

În punctul acesta trebuie să se accentueze special cumpătarea, numită în limba evanghelică cu numele date mai înainte. În virtutea cumpătării adecă să afle puterea întreagă a oficiului preotesc. Numai preotul care-ș uită de sine poate săvârși astfel de lucruri care nu jignesc ochii și sufletul credincioșilor. Dacă preotul lucrează ceva din pricina unei plăceri mășave, se amestecă în daraveri lumești, caută cu totadinsul locurile dintâi desprețuind altele, caută să placă oamenilor, lasă să fie înduplecat de spusele înțelepciunii omenești — în toate aceste cazuri e prea firesc că preotul trebuie să calce porunca Mântuitorului care zice: „Celce vrea să vină după mine, să se lapede de sine“ (Mt. 16, 24).

Să cere dela preot, urmând virtutea renunțării, să jertfească aplecările, poftetele cărnii și ale omului vechi, ca să poată urma inspirațiunile Duhului dumnezeesc. El să uite de sine, gusturile, interesele, plăcerile sale, ca să-ș poată împlini datoriile preoțești și pastorale. Cu un cuvânt, în preot să fie această dispoziție constantă de a preferi avuției, plăcerilor și onorurilor, sărăcia, suferința, chiar ura și dușmănia când e vorba de mărirea lui Dumnezeu și de mântuirea sufletelor.

Abnegațiunea face că preotul e tare, viguros, constant și capabil de toate jertfele ce să cer în exercierea oficiului sânt. Preotul însuflețit de aceasta nu viețuește, nu respiră decât de a face bine. Pentru el nu e mai mare plăcere ca plăcerea gloriei lui Dumnezeu și a mântuirii sufletelor: în aceasta își află el răsplata funcțiunilor sale, răsplată ce în multe cazuri e foarte scump plătită. Dar aceasta ce impoartă? Năcazurile, timpul, argintul, solitudinile, criticele rezervate față de ceice voește să le facă

bine, sănătatea, chiar viața — toate n'au nici un preț, căci el vrea numai mărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor. E de prisos să să adaogă, că această abnegațiune completă a preotului zidește pe credincioși, îi câștigă încrederea și îi dispune a crede cuvintele ce le rostește; iar el în acelaș timp se face vrednic de cele mai mari binecuvântări cerești, deoarece Domnul nostru dă belșugul darurilor sale numai sufletelor care să omoară pe sine și să răstăgnesc lumii, inimilor curate și smerite. Astfel de roduri aduce virtutea renunțării.

Iar dacă preotul uită această poruncă a abnegațiunii, respinge legea dată de Cristos tuturor celorce voesc să-i urmeze, în acest caz el nu va zidi, ci produce scandal, fie că caută plăceri murdare ori că se cufundă în daraveri lumești, ori că ambiția îl împinge a ocupa totdeuna locurile dintâi; fie că are dragoste nemăsurată de ai săi, de neamurile sale; fie că vrea să placă lumii și să-i câștige favorurile, fie în urmă că se crede și ține prea mult la cuvintele înduplecătoare ale înțelepciunii omenești. Și ce poate fi cauza acestei disordini ce jignește ochii și sufletul credincioșilor? Numai nebăgarea în samă a cuvintelor ce Mântuitorul le spune celorce voesc să-i urmeze.

E delipsă oare a spune că lipsa acestui spirit al renunțării la un preot compromite nu numai succesul oficiului său, ci și mântuirea vecinică? Preotul nu se poate mântui lipsindu-i abnegațiunea, căci fără ea nu există creștinism adevărat, nu este viață preoțască adevărată, nu poate fi virtute solidă.

Nizuința preotului de a se sânti pe sine însuș însă nu-l împiedecă în împlinirea conștiințioasă a oficiului său, al cărui scop este mântuirea aproapelui.

3. Preotul nu poate neglija datoriile față de binele aproapelui în timpul nizuinții sale de a se

sânți, perfecționa moralicește. Din espunerile de până acum să nu să conchidă, că preotul e numai pentru sine, deoarece el este lucrător în viaa Domnului. El e dator să plivească buruienile, să samene sămânța bună, să ude plantele folositoare, să veghieză ca omul vrăjmaș să nu arunce neghină între grâul cel bun. Aceasta să facă el ca nu, îngrijind prea mult de sine, să uite a griji de binele aproapelui: să nu pre-dice cuvântul lui Dumnezeu, să nu mărturisască pe credincioși, să nu cerceteze pe bolnavi, îndeosebi pe ceice sânt aproape de moarte; să nu instrueze pe cei ignoranți, să nu mângăie pe cei întristați, să nu aducă pe cei rătăciți la calea adevărului — cu un cuvânt să uite a imita întru toate pe Cristos care „facea bine și vindeca pe toți cei năcăjiți de diavolul“ (Fapt. Apost. 10, 38).

Preotul trebuie să caute a se sânți pe sine, el să fie aici cât mai zelos, căci e vorba de ceva necesar și fundamental. Dar să nu uite că e preot nu numai pentru sine și că nu numai a lui datorie este să aibă viața curată, sântă. Cum s'a zis, preotul e pus mai mult în serviciul public, să lucre spre binele fraților lui: lucrător năimit de Cristos în viaa lui. Cultura aceasta cere că preotul, ca păstor al sufletelor, să facă tot ce este spre folos acestora, să fie copie veritabilă a lui Cristos în lume. Îndeosebi în timpul nostru să cere dela preot să lucreze mult, căci răul, rătăcirea să răspândesc tot mai tare; dușmanii interni și externi — cei dintâi sânt mai primejdioși — caută tot mai mult să tae pomul credinții și să lașască necredința, ca cu ajutorul diferitelor mijloace să surpe împărăția lui Cristos și să întemeieze împărăția diavolului, al cărei principiu este fărădelegea, păcatul; iar sfârșitul este slăbirea încrederii în sine, vrajba, ura, în urmă peirea bisericii și a popoarălor supuse acestei împărății.

(Urmează).



Predică

în Dumineca fiului rătăcit.

Iubiților creștini!

Sfta biserică ne pune astăzi înainte în sfta evanghelie întâmplarea cu fiul cel rătăcit. Și care inimă simțitoare nu se va întrista de purtarea fiului rătăcit, carele a lăsat casa părintească și a cheltuit în zburdăciuni și dezmerdări averea părintească, pre carea părintii o câștigaseră cu multă trudă și osteneală.

Cine ar putea descrie, să povestească mâhnirea ce a simțit-o în lăuntrul său părintele cel bun, când înțelese că fiul său, pe care l-a iubit și l-a inzestrat cu toate cele delipsă, carele până a fi la el se dezmerda și se întrecea în toate, a ajuns să pască porcii

și, în lipsa de altă mâncare, să fie silit a mânca rădăcini cu porcii.

Doi copii avea tatăl din sfta evanghelie de astăzi, pe amândoi i-a iubit deopotrivă, i-a crescut și le-a agonisit avere, bogăție, ca ei la vremea sa să trăiască mai pe ușor.

Și acum, la bătrânețele sale, aștepta cu drept cuvânt dela fiii săi, ca să-i facă bucurie prin purtarea lor. Ei dar ce să întâmplă?

Fiul cel mai tinăr pășește într'o zi cu o obraznicie ne mai pomenită înainte tatălui său și cere să-i dea partea ce i-să cuvine din avere, — ca și cum tatăl său ar fi fost dator să i-o dea, — și după ce o primește, preface în grabă toate în bani și pleacă din satul acela, din țara aceea, — căci nu mai vrea nici să mai vadă pe tatăl său, — și se duce departe în țări străine prădând și risipindu-și toată averea în destrănări. Iar după aceea ajunsese în cea mai mare sărăcie, rupt de haine și lipit de foame.

Ferice de el însă, că în sfârșit totuși i-a plesnit în minte un gând bun, că ș-a venit în fire și a recunoscut cât de rău a smintit el. Și se hotărî să se întoarcă iar la casa părintească. Zic ferice de el că a avut un tată plin de milă și de îndurare, carele l-a primit iarăși îndărăt.

Mare, în adevăr mare este bunătatea părinților asupra sau față de copii. Dacă a greșit copilul, deși e vrednic de cea mai mare pedeapsă, inima părintească nu e ca cea a străinului, ci mai ușor iartă și uită greșelele fiilor.

Mai mare însă este fără îndoială mila lui Dumnezeu față de noi păcătoși, cari ne numim fii lui. Căci întâmplarea ce ni-o povestește sfta evanghelie de astăzi este numai o asemănare, o pildă. Sub părintele acela bun din sfta evanghelie să înțelege însuș Dumnezeu, iar sub fiul cel rătăcit e a să înțelege omul păcătos, care prin păcate și fărădelegi se îndepărtează de părintele ceresc și cheltuie bogăția și darurile cu care l-a inzestrat Dumnezeu.

Slab de minte s'a arătat fiul cel rătăcit când el a alunecat în zburdăciuni și dezmerdări. Căci după ce își cheltui toată averea și ajunsese la rău, el nu mai avu pace, nu mai avu stare, parecă îl rodea ceva neîncetat la inimă. Lipsa și sărăcia l-au adus acolo, că ajunsese tot rupt și n'avea ce să mănec, ci a fost silit să roadă rădăcini cu porcii.

În Azia și în Africa încă și astăzi să mai vind oamenii ca vitele sub formă de robi. Și cari sânt neputincioși sau leneși din cale afară îi mână stăpânii să le pască porcii, căci unor asemenea robi nu era dator a le da nici mâncare, ci ei singuri aveau să-și câștige; deci scobeau prin pământ și scoteau rădăcini de care mâncau porcii, — un feliu de rădăcini dulci să aflau pe acolo, — și cu acelea se hrăneau.

La așa stare tristă să întâmplă de multe ori să ajungă copiii fără minte, cari nu ascultă de sfaturile părinților. Dar așa să întâmplă și tuturor păcătoșilor, cari nu ascultă de sfaturile și învățăturile bisericii

și ale lui Dumnezeu vestite de pe amvon de către preoții bisericii.

Amară este sărăcia, amară este și zacerea îndelungată în pat; dar mai amar decât toate ac-stea este fără îndoială păcatul.

Păcătosul dindatăce a făcut o faptă rea, nu mai are liniște, îl roade parcă neîncetat ceva la inimă, îl muștră conștiința și sufletul lui îl cuprinde o întristare amară.

Tălharului i-să pare neîncetat că-l încunjură jandarmii. Ucigașul tremură de frică că i-să va descoperi fapta. Clevetitorul se teme că i-să vor auzi vorbele lui cele grele. Furul e tot cu frica că-l va fi văzut cineva furând. Și care e răsplata tuturor acestor păcătoși, dacă să descopăr faptele lor? Ocară și blăstămul lumii, strigarea și tânguirea asupriților răsună până la cer, și fără de veste să pogoară asupra păcătoșilor ca și o săgeată izbânda lui Dumnezeu.

Boale, primejdii, nenorociri, acestea sânt zbiciul lui Dumnezeu cu care ceartă încă în viață pe păcătoși.

Când fiul cel rătăcit ajunsese așa de rău, că nu mai avu nici cuce să se îmbrace, nici ce să mănăce; ca un fior trecu prin sufletul lui gândul că a greșit, a făcut rău, că n'a ascultat de tatăl și se căia amar zicând: „Câți argați are tatăl meu și toți se satură de pâine; iar eu pier de foame“. Apoi cu îmbărbătare se hotărî el zicând: „Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu și îi voi zice lui: „Tată, greșit-am la cer și înaintea ta și nu mai sânt vrednic a mă chema fiul tău, fă-mă ca pe unul din argații tăi“. Și cu aceste cuvinte porni flămând și amărât cale lungă și oho-sitoare îndărăt la tatăl său, cerând ertare.

Și tu creștine, care te-ai născut în păcate și te-ai depărtat dela Dumnezeu, care în tot minutul calci poruncile și învățăturile lui Dumnezeu, nu întârzia a urma pilda fiului rătăcit. Recunoaște-ți păcatele și-ți înfrânge inima ta înaintea lui Dumnezeu, pe care atât de greu l-ai vătămât cu neascultarea ta. Căci pocăința e calea cea mai bună, ea este ușa prin care vei intra la Dumnezeu.

Acuma sânt zilele cele mai potrivite. Mila lui Dumnezeu e mare către cei păcătoși, căci el nu voiește nimăruia moarte, ci ca să se întoarcă și să fie viu. Dumnezeu muștră trimitându-ne felurite pedepse. El ne îmbărbătează prin glasul preoților, ca să ne trezim, să ne deșteptăm ca și fiul cel rătăcit din păcatele noastre și să alergăm cu încredere la tatăl cerând ertare. Iar Dumnezeu cu bucurie ne primește la sânulsău.

Mare fu bucuria părintelui din sfta evanghelie, când văzu că copilul său care apucase pe căi rele s'a întors înapoi, cere ertare. El îl îmbracă în haină nouă, îi face ospăț strălucit, la care chiamă pe toți pretinii, vecinii și cunoscuții zicându-le: „Să mâncăm și să ne veselim astăzi, căci fiul meu acesta perdut era și s'a aflat, mort a fost și a înviat“.

Mai mare însă este bucuria înaintea lui Dumnezeu când un păcătos se pocăește. Dumnezeu îl îmbracă în haina nevinovăției, îi pregătește ospăț îngeresc

prin sfta cuminecătură și se bucură cu toți sftii îngeri.

Să ne grăbim, iubiților creștini, vremea este aproape, sfta biserică prin cântările ei ne îmbărbătează zicând: Ușile pocăinții deschide-mi dătătorule de viață, că cu păcate grozave mi-am spurcat sufletul meu.... Să grăbim a ne cere ertare dela Dumnezeu — nu știm când ne poate sosi ceasul să plecăm din lumea aceasta. Apoi e bine dacă putem trece cu sufletul curat din lumea aceasta. Iar din contră vai celorce se lasă cu doara zicând: „Avem vreme să ne pocăim când vom fi bătrâni“. Unii ca aceștia vor păți ca cele 5 fete nebune, care găsiră ușa închisă când și ele veniseră să întimpene mirele, era prea târziu.

Grăbiți zic de vă pocăiți cu toții, că groaznică va fi ziua judecății pentru cei păcătoși, — dupăcum vă voi arăta în Dumineca viitoare. Amin.

Silha, la 25 Ianuarie 1910.

Isaia Popovici

În Maramureș

— Schiță de călătorie —

V.

După aceste abateri, putem să ne continuăm calea pe „*drumul Ardealului*“, mai departe, către *Sighet*, în direcțiune nord-vestică.

Intre *Cuhe* și *Rozavlea* învecinată conduc peste *Iza* două vaduri, uneori anevoie de trecut, din cauza ploilor ce măresc belșugul de apă al râulețului. Preste vadul dintâiu trec carerele cu boi și femeile sufulcate la *Ieud*, preste al doilea la *Șieu* și *Botiza*.

Ieudul aparțineva voivodatului din *Cuhe* a lui *Bogdan* și trecu la 1365 în posesiunea fiilor lui *Sas Vodă*. Această donațiune pare că n'a avut nici o valoare reală, donatarii nu vor fi intrat în posesiunea acestei moșii, unde, din strămoși avea moșii un anumit *Tudor recte Thador*, a cărui fii, între cari unul *Balea*, (*Valentinus olahus*) luase parte în hărțuiriile de pe câmpiile Bulgariei cu Turcii ale regelui *Sigismund*, carele la 3 Decemvre 1419 îi întărește dreptul de posesiune asupra întregului keneziat al românilor regești din *Ieud*¹. Această familie *Balea*, ezistă până în ziua de astăzi în *Ieud*². La 1451 moșia trece în posesiunea mai multor altora, între cari și *George Peterman* din *Șieu*, hotărându-să tot odată și hotarele. Din acest prilej nu protestează nimenea.³ Cea mai mare parte a moșiei rămâne însă și de astădată în posesiunea familiei *Balea*. La 3 Martie 1459 în senzul unui mandat al lui *Matei Corvinul*, *George Gorzo* și *Ioan de Ieud* primesc din această moșie 7 sesiuni iobăgești și două curii nobilitare.⁴ La 19 Februar 1471, a patra parte din moșia *Ieud* trece în urma mandatului de introducere al comitelui *Ioan de Rozgon* (*Rozgonyi*) în posesiunea unui *Blaj*, unui *Ioan* și unui

¹ *Mihályi*: O. c. p. 245-246.

² *Ibid* p. 271.

³ *Ibid* p. 355-357)

⁴ *Mihályi* O. c. p. 421.

*Alexă.*¹ În timpurile vechi, acest Maramureș, carele era vestit încă înainte de cucerirea Daciei prin divul *Traian*, ca bogat în mine de sare, avea și aici ca și la apropiată *Dragomirești* saline bogate.² În vremuri mai apropiate, poate pe timpul voievozilor români maramureșeni rezidenți în Cuhea din vecini, era aici o fortăreață, o „Cetate“, de lemn, despre care numai amintirea și o numire topografică pe teritoriul acestei comune a mai ajuns până la noi.

Al doilea vad, conduce, în apropiere de comuna *Rozavlea*, preste *Iza*, la comuna *Șieu* situată imediat lângă țărmul stâng al acesteia, și mai departe, printre dealuri și delulețe la *Botiza*.

Șieul ori *Șaieul* are cam 1150 de locuitori, români și în parte ovrei. Ca toate comunele noastre din Maramureș, își are și aceasta biserica sa unită și școala confesională, așa, „mai la modră“, după cum permite sărăcia să-și exprime acest popor, frate vitreg al gliei odrăzlite, prin pietri și lemne necuvântătoare, însuflețirea și încrederea în sosirea vremurilor celor bune, încrederea aceia, care ne-a călăuzit cu izbândă prin negurile groase a veacurilor multe!

Șieul era o moșie a puternicei și bogatei vițe a *Bogdăneștilor*. După moartea lui *Inga*, *Botiza* apropiată, *Șieul*, *Vișeul de jos* și de *sus* trec în posesiunea fiului acestuia, *Ștefan*. Acest *Ștefan* avea patru feciori: *Mihail*, *Șandor*, *Alexă* și *Nicoară* și 3 fete, *Scora*, *Baba* și *Margareta*, aceasta măritată după un notar la *Baia sprie*, de preste munții apropiați dela *Botiza*, din învecinata „varmeghe“ a Sătmarului. De bună voie și nesiliți de nimeni („non coacti non compulsi scilicet bona mentis voluntate“), prin o scrisoare datată la 1385 d.n *Sighet*, frații dăruiesc surorilor a patra parte din moșile ce le aveau pe teritoriul comunelor înșirate mai sus, drept moștenire părințească.³ Prin rescriptul regelui *Sigismund* datat din *Cașovia* la 21 Aprilie 1411 trece, dimpreună cu mai sus amintita *Leordina* și între aceleași condiții, pentru aceleași merite, asupra aceluiași persoane, cari au fost amintite acolo, în posesiunea ramurei dela *Dolha* a nepoților ori strănepoților bogdănești.⁴ Cu o zi mai târziu la 22 Aprilie a aceluiași an, regele *Sigismund* poruncește introducerea donatarilor în posesiunea moșilor conferite, — ceia ce să și face fără nici o contradicere.⁵ Cu 8 ani mai târziu întâlnim aici, în acest *Șieu*, leagăn al frunțașelor familiei române maramureșene *Man* și *Dunca*, pe acel *Peterman* sau *Petriman*, fiu al lui *Petru* din *Șieu*, despre care am amintit și mai sus, într'un loc, că nu poate fi altul decât un *Petru* fiul lui *Man*, și care, la 1419, e introdus în urma unui mandat datat din *Alba regală* în posesiunea părții a treia a moșiei *Șieu* și în partea jumătate a unei mori, tot aici, fără de contradicere.⁶ Dela acest proprietar

de moară, cu nume care sună a nemțește, a răsărit pentru această mult încercată „varmeghe“ acel bărbat, care a fost *Iosif Man*, mort în anul 1876, fost comite suprem, — *fișpan*, — al Maramureșului; român bun, care a fost unul dintre marii luptători pentru realizarea acelui vis frumos care s'a intrupat în aceea „Asociațiune pentru cultura poporului român din Maramureș, — care astăzi, așa cum e, — ar putea să fie și altcum, — e totuși unica avere, unica moștenire a acestor bieți clăcași ce-și trudesesc din zori și până'n nopți adânci oasele sdrobite de munca din care abia pot să-și „rânduiască“ camețile pe la „*Ziți*“, fără ca de-acolo, de preste munții pleșuvi, ce le închid cărările cătră *Ardeal* și cătră „*țeară*“ să primească vre-o vorbă de dragoste frățească, vre-un sfat părințesc și vre-un ajutor moral, dela acei cari îi numesc „frați buni“, „frați de cruce“, și cari caută cutremurele de pământ prin *Chile* și *Sicilia*, fără să vrea să știe că să cutremură din temelii de multe zeci de ani acel pământ sacru care-i umbrit de uriașii *Carpaților* românești, *Pietrosul*, *Tibleșul* și munții din „*Țeara Ouașului*“ De zeci de ani ei n'au primit dela „frați“ decât vorbe de ocară prin „*uișaguri*“ și doar în vremile din urmă ceva cărți bisericești scrise cu litere românești, dela acela, care pe rotogolul lumii e unul singur, ce simte cu adevărat, din baierile inimei, durerea unei fărâmituri de neam, care istovindu-și isvorul liniștit al lacrimilor, își amorțește acum desnădăduit bucata aceia de carne ce mai simte încă, cu rachiul otrăvit al *Jidanului*, ca să-și uite de năcazuri și de sărăcie. Iar *El*, acesta, e „*dascăl la cea mai mare școală românească dintre câte sânt pe lume*“¹ și când a făcut o călătorie pe aici, pe la dâșii, a fost luat în bătaie de joc pentru barba-i lungă, ca „*Ziții*“ și pentru cojocu-i mișos ce-l ferea, cât de cât, împotriva frigului iernii necrutătoare!

Dar lucrurile acestea, triste, să petrec în „*veacul luminei*“, a aeroplanelor, când ne interesează altă lume, a pasărilor, cari sânt ale lui Dumnezeu, și nu lumea aceia, care, bună, rea, e a noastră. Să ne reântoarcem deci de nou la „*intunecimele evului mediu*“, când aveam cântece de dragoste curată și hore de joc și cântece vitejești și povești cu Feți frumoși și Ilene Cosânzene, multe, multe, și nu erau drumuri de fier și nu erau doine de jale și „*Ziți*“ și executori

Acest *Peterman* din *Șieu* era rudă de aproape cu urmașii lui *Ioan din Dolha* și după cum rezultă din o fasiune perenală, datată din 20 Ianuarie 1420 proprietatea donațiunii aprobate cu un an înainte, de rege, fusese a acestora, cari apoi pe lângă permisiune regească, îi dăruiseră lui *Peterman* moara și partea de moșie din „*dragoste frățească*“, și nimeni să nu

¹ ibid p. 510.

² ibid p. 619.

³ Mihályi: O. c. q. 85—86.

⁴ Mihályi O. c. p. 166—167.

⁵ ibid p. 168—269.

⁶ ibid p. 229—230.

¹ Citatul e o reproducere dintr'o convorbire avută cu un țăran „*morosan*“. Am crezut de conștient, ca, chiar și cu pericolul de a intrerupe firul evenimentelor istorice pentru un moment, să-l intercalez aici, unde vorbesc pentru prima oară de această „*Asociațiune*“.

îndrăznească de a-l stânjeni pe acesta în exercitarea drepturilor sale de proprietar adevărat, căci atunci ei toți, cei din *Dolha*, vor sări în ajutorul fratelui lor drag.¹ Intunecoase vremuri mai erau și acelea! La 1458 această familie *Man* ajunge, prin reprezentantul ei de atunci, *George*, în dușmănie cu ceialaltă familie fruntașă din *Șieu, Dunca*, pentru că aceasta și încă altele, între cari 3 din *Dragomirești*, îi încălcașeră pe nedreptul nește pământuri arătoare și alte realități ce să țineau de moșia lui.² Din această familie *Dunca* din *Șieu* e originară scriitoarea noastră *Constanța Dunca-Schian*. Moșia dela *Șieu* a celor din *Dolha*, împreună cu alte 3 moșii din *Maramureș* e confiscată, când, adeseori amintitul *Ambrozie din Dolha* devine vinovat de crima de a fi înecat pe fratele său *Ostaș* din *Saraseu* în undele *Tisei*. Regele, *Matia Corvinul*, dăruiește moșiile astfel confiscate, mamei sale, *Elisabetei Szilágyi*.³

(Urmează)



† Ioan Budințian

Sub un cer senin și cald, în bătaia încă plânderelor raze de soare, în jalnic dangăt de clopot și pe lângă o aleasă și număroasă azistență de prietini, cunoscuți și admiratori, și-a făcut fruntașul avocat din *Bocșa-montană, Ioan Budințian*, calea sa cea de pe urmă pe pământ, lăsând în urmă-i unanime regrete în sufletele tuturor câți au avut prilejul să cunoască, aprecieze și admire pe acest distins bărbat al *Banatului*.

Luni, în 21 Februarie st. n., nainte de ora 1. p. m., în gara din *Bocșa*, un public imenz, în care — între alții — am remarcat și pe *Dl. Dr. Stefan Petrovicu*, deputat dietal, public, pe care ochiul în rotirea sa abea îl poate cuprinde, cu jalea mută și totuș atât de elocentă, ce să, sălășluiește în suflete pe urma stângării unei vieți luminoase, așteaptă trenul dinspre *Reșița*, care are să aducă, petrecut de înfrânții familianți, jalnicile rude și desolații cunoscuți, corpul neânsuflețit al defunctului!

Punct la ora 1. p. m., trenul intră încet în gară. Sdrobiți de durere scoboară treptele vagonului nemângăiața soție, d-na *Matilda Budințian*, fiul decedatului: *Dr. Virgil Budințian*, medic în *Reșița* cu soția, rudele și cunoscuții defunctului și, în muta jale a celor loviți, așteaptă ridicarea din tren a cadavrului...

După terminarea prohodului, săvârșit de *M. On. D. adm. protopop. Petru Ieremia* în azistența preoților *Ioan Popovicu* din *Reșița*, *Coriolan Zuiac* din *Vasiova*, a învățătorului *Ioachim Perean* din *Bocșa* și *Serafin Jurca* din *Vasiova*, și în mijlocul duioaselor răspunsuri susținute de harnicul cor gr. or. din *Bocșa*, cortegiul mortuar să pună în mișcare și după parcurgerea străzii principale, ajunge la biserică. Aici, după rugăciunile

și cântările funebreale prescrise, părintele adm. prot. *Petru Ieremia*, în pătrunzătoare cuvinte schițează viața răposatului relevând meritele defunctului pe teren național bisericesc, mai apoi își ia, în numele adurmitului, obicinuitul rămas bun dela familianți, rude și cunoscuți.

Terminându-să ultimile rugăciuni, convoiul mortuar pornit spre cîntirim, să mai oprește încă odată în fața bisericii. Aici urca treptele dela intrarea principală a bisericii, dl. adv. *Dr. Caius Brediceanu* din *Logoj*, și într'un discurs clasic ca fond și formă, din care la fiecare cuvânt svâcnea, puternic și demn, cea mai caldă iubire de neam și al cărui efect extern a trebuit să fie asigurat și prin gesturile largi, pline de vigoare și energie ale oratorului, sublinează pierderea îndurată de codrul românesc, din care un drept și înalt stejar, cade la pământ lovit de năprasnica săcure a morții, care dupăcum zice oratorul — cu un anume sistem își alege jertfele din falnica pădure a românismului. Îndoit simțese — zice dl *Bredicean*, această pierdere *Românii* din *Logoj*, locul natal al defunctului, de unde decedatul a pornit în viață, având singura zestre: cinstea și aptitudinile sale spirituale alese. Relevă partea însămnată, ce defunctul a avut în cauzele noastre naționale și bisericești, făcând elogiul naționalizmului său intransigent pe toate terenele vieții publice românești. În cuvinte pline de foc oratoric, dl. *Bredicean* în fine își ia în numele românilor din *Logoj* ultimul rămas bun dela reposatul, care prin trecerea sa la cele vecinice — dupăcum zice — pare că a dat ascultare cuvântului chemător a vrăstnicilor și fruntașilor conluptători ai săi, cari astazi își dorm deja somnul vecinicieii.

Cuvântul funebru al d-lui *Bredicean*, a făcut cea mai adâncă impresie în șirul ascultătorilor, cari priveau cu mândrie la demnul urmaș al neuitatului *Coriolan Bredicean*, urmaș pe care-l așteaptă încă un viitor măreț în această parte locuită de *Români*.

În cîntirim, la marginea mormântului, în numele comunei *Bocșa montană*, unde defunctul a funcționat 35 ani ca avocat, primarul comunal dl. *Ioan Marcu*, în alese cuvinte dă ultimul tribut de onor reposatului, subliniind meritele și caracterul său de cetățean.

Cu terminarea ultimelor onoruri pământești, șiriul acoperit de cununile familiei reposatului, a familiei părintelui *Cornean* din *Apadia*, a corpului avocațial din *Bocșa*, a casselor de păstrare din *Bocșa* și *Reșița* etc., să scoboară încet în cripta familiară. În mijlocul suspinelor de durere a familiei, rudelor și cunoscuților.

Transmitem din acest trist incident înfrânței familiei sincere condolențe rugând pe Atotputernicul să-i ușureze suportarea ireparabilei pierderi!

Iar tu, suflet generos și nobil, dormi ușor în locașul, unde nu este nici chin, nici durere pământească!

Fie-i binecuvântată amintirea!

Raportor

¹ *Mihályi*: O. c. p. 248-249.

² *Ibid* p. 417-418.

³ *Ibid* p. 470-471.

Știri

Conzistoriu plenar s'a ținut Joi în 11 l. c. supt presiul I. P. C. Sale părintelui arhimandrit și vicar episcopesc *Filaret Musta*. Au luat parte asesorii: Dr. Iosif Traian Badescu, Dr. Petru Barbu, Dr. Valeriu Branisce, Dr. Gheorghe Dobrin, Patriciu Drăgălina, Andrei Ghidiu, Dr. Nicolae Ionescu, Aureliu Moaca, Ioanichie Neagoe, Ioan Pepa, Gheorghe Petrescu, Spiridon Șandru, apoi fiscalul conzistorial Dr. Stefan Petrovici, referentul școlar Stefan Jianu și Dr. Aureliu Mihaescu, exactor substituind pe secretarul conzistorial.

Contribuiri. La fondul cultural al diecezei Aradului au contribuit: Dl Anton Mocsonyi cu 3000 cor. Familia Mocsonyi din Căpâlnaș cu 2000 cor. Petru Ionaș 300 cor.

Dl *Titu Hațeg*, avocat în Logoj, a dăruit 200 coroane fondului cultural al arhidiecezei gr. cat. de Alba Iulia. Faptele vorbesc.

Andrei Cosma, directorul executiv al Silvaniei, urmând pilda Dlui A. Bârsean, a remis stăpânul de 500 cor. ce-l avusese dela „Astră” adaogând 200 coroane drept interese. Cei mulți urmeze-le!

Adunare generală. Joi, în 24 Faur nou, *Banca populară* institut de economii și credit din Caransebeș, și-a ținut a treia adunare generală. Aprobându-să rapoartele direcțiunii și ale comitetului de supraveghiere, apoi stabilindu-să bilanțul a primit absolut. Din profitul net s'a votat și de astădată suma de 400 cor. *Conzistorului diecezan din Caransebeș pentru scopuri bisericesti culturale*. Dividenda 5%. În noua direcțiune s'a ales domnia Dr. Petru Barbu, Dimitrie Beuca, Iefta Biju, Ioan Bogoeviciu, Andreiu Ghidiu, Iuliu Musta, Ilie Socaciu, Atrel Spătan și Gheorghe Tătucu.

Cununie. Domnul *Teofil Bucșa* teolog absolut din Șaeș și domnișoara *Victoria*, fca preotului *Ioan Făraș* din Homoșdia, vestesc cununia lor Duminică în 14/27 Februarie a. c. la 11 ore a. m. în biserica gr. or. română din Făget.

Mulțămită publică. Învațătorul *Vasile Ciula* din Jebel a răscumpărat felicitările de Anul nou, donând suma de 2 cor. cu litere două coroane pe seama fondului de ajutorare „Ioan Popasu”.

Mulțămită publică. Notarul cercual *Petru V. Popovicu* din Cârpa a răscumpărat felicitările de Anul nou, trimițând suma de 10 cor. cu litere: zece coroane prenrri vre-un scop filantropic, care sumă s'a luat în percepțiune la fondul de ajutorare „Ioan Popasu”.

România Jună și Românii din Viena au hotărât să sărbătorească pe Dl. *Titu Maiorescu* din prilejul că a implinit 70 de ani. Sărbarea să va ținea la 1 Martie n. cu program ales și să spuțe că romanistul Mayer-Lübke va rosti la universitate un discurs festiv în onoarea Dlui Maiorescu.

Necrolog. *Alexie Onitiu*, jude i. p., fost în mai multe rânduri deputat al sinodului eparhial al Caransebeșului, a răposat în vrăstă de 71 ani. Odihnească în pace.

Spital în flacări. În spitalul Park Hillroad din Liverpool, în care să căutau bolnavi de friguri, a izbucnit foc groaznic, dar viață de om nu s'a primejduit.

Primejdiile din ocne, să spuțe că să pot înlătura prim un nou metod de scobire a pământului, inventat de un inspector din Bochum.

Furtuni mari în Anglia întreagă au fost zilele trecute. Mulți oameni au perit, asemenea sănt pagube mari.

Cu balonul peste canal. Avocatul englez Pollock a călătorit cu balonul dela Dublin trecând peste canalul Ir în Anglia.

Vocea femeilor. Papa Piu X a primit în audiență pe raportorul muzical dela Echo din Paris și cu această ocazi. ne s'a declarat contra înoirii, că la cântarea în biserică vocea de copii să să înlocuiască cu cea de femei.

Catastrofe pe mare. În apropierea insulelor B leare vaporul „General Chancy” a suferit naufragiu. S'au înecat 160 pasageri și personalul de pe vapor. Alt vapor „Lima” a naufragiat în strămtoa-rea Magelan.

Lumină din aer. E cunoscut faptul că în aer să află multă electricitate ce să cheltuește zilnic în chip de fulgere. Mihail Tesla,

originar din Croația, dar demult emigrat în America, a inventat niște lămpi, cu ajutorul cărora prinde electricitatea aeriană și o întrebuițază să producă lumină.

Creștinismul. Thiers zise odată: „Desfid orce spirit omenesc să producă un adevăr sau o frumseță ce nu s'ar afla în creștinism”.

La aceasta Salvador, un jidov îndrăzneț, îi reflectează: „Creștinismul poate fi înțeles în mai multe chipuri”.

„Bine, replică Thiers, dar eu înțeleg supt creștinism catehizmul scris pentru copii... Acesta îl pun eu mai presus de orce”.

Vocație preotască. Un copilandru ca de 12 ani se duce odată cu fața veselă la un călugăr cucernic și-i zice: „Unchiule, vreau să mă fac preot”. „Bine, îi răspunde acela, dar întâi să te mai gândești”.

Încep amândoi să se plimbe și unchiul îi povestește de revoluția din 1792, iar nepotul asculta fără să se emotioneze mult. Terminând cu istorisirea călugărul zice copilandrului: „Vezi, așa ceva poți avea de te faci preot, mai stăruiești pelângă hotărârea ta?”. „O, răspunde nepotul, toate ăstea le-am știut, dragă unchiule, căci mi le-au spus în clasă. De aceea nimic nu mă poate opri să mă fac preot, din contra, mă întăresc tot mai tare în hotărârea mea”.

Unchiul, după acest răspuns simplu, dar energic, strânse în brațe pe nepotu-său și-l sărută cu dragoste binecuvântând pe Dumnezeu care a dat nepotului său acest dar.

Copilandrul cu inimă nobilă și curajoasă să chema Florian. A făcut carieră, și îndeosebi binecuvântată este păstoria lui lungă de episcop în Toulouse; a devenit apoi cardinal Desprez.



Cronica literară și culturală

În numărul 6 al „Sămănătorului” sfârșitul nuvelei „Mutul” de Dunăreanu, iar Agârbiceanu începe o schiță: Oana Precupeața.

Numărul 4 al „Luceafărului” îl deschide „Cântarea” subtilă a domnișoarei Maria Cunțan. Un prozator aproape uitat, dl Cazaban, ne înveselește cu „Firele de paie” pripășite pe spatele și umerii doctorului sătesc Vasilescu și al gospodinei Sultana, când cu elaca pentru desghiocarea porumbului la gospodarul Zârna.... Răzi de te prăpădești în scena tragicomică, când se răfuieste bietul Zârna cu umilul... și fricosul doctor — rămas singurel față în față cu Zârna după spargerea clăcii — pentru Sultana. Se continuă ancheta literară despre „poporanism” cu răspunsurile scriitorilor Ion Adam și Caton Theodorian. În cronica teatrală d. Bogdan-Duică vorbește despre piesele: Prostul și Revizorul. În „Cronică” se reproduc comemorările doamnei Adelina Tăslăuanu din diferite ziare și reviste. Ilustrații frumoase, între cari și porturi din jurul Caransebeșului (comuna Jupa).

În „Falanga” (nr. 3) o descriere pe larg a șazătorilor literare ținute de „Societatea Scriitorilor Români” în Bucovina, de nuvelistul Gârleanu. Aceeș o face și domnul Sadoveanu în „Cumpăna”, Caton Theodorian în „Ramuri” și domnul Herz în „Sămănătorul”.

Convorbirile Literare pășesc în al 44-lea an de existență. Noul an îl începe revista cu cuvintele domnului Titu Maiorescu, rostite de curând în aula Universității din Iași, despre vremurile dela întemeierea

revistei. Arhiepiscopul catolic Netzhammer scrie despre „Viitoarea Hartă murală a României“; prof. univ. Litzica își deschide cursul de filologie bizantină printr-o interesantă „Caracterizare a societății Bizantine“; V. I. Ghika continuă cu spicuri din cartea „În Moldova“ a secretarului lui Ghika-Vodă, Grenier; Tzigara-Samurcaș ne vorbește în cronică artistică despre arta anului 1909. Cronică școlară și economică o scriu: domnii S. Mehedinți și I. Vornicu, iar d. Herz apreciază „Viforul“ lui Delavrancea în cronică dramatică. Numărul acesta prim al „Convorbirilor-Literare“ are și bucăți literare de frunte ca: splendida traducere a „Nădejdei în Dumnezeu“ a renumitei poezii a lui Musset de poetul D. Nanu, viciale scene din viața de provincie (Grănarii) a suggestivului scriitor nou M. I. Chirițescu, schița despre cei doi cocoși luptători din volumul „Nucul lui Odobac“, de nuvelistul E. Gârleanu și o dreaptă apoteoză a poeziilor lui P. Cerna, poetul Convorbirilor Literare, de I. A. R. Domnul Bianu vorbește cu căldură despre Augustin Bunea, relevând talentul oratoric al repausatului. Însemnările privitoare la istoria culturii românești, puse în fruntea revistei, sânt prețioase și demne de continuare.

*
În editura „Minervei“, d. Gârleanu scoate un nou volum de schițe: „Nucul lui Odobac“. Ceeace dă însemnătate mare noului volum al d-lui Gârleanu, sânt schițele cu zugrăvirea vieții ființelor necuvântătoare.

*
Cu frumoase sărbări literare, în prezența unui auditoriu ales, „Societatea Scriitorilor Români“ și-a inaugurat săptămâna trecută localul său de întrunire din București.

*
Candela. Nr. 1 conține: Epistola lui Iuda, de Dr. V. Gheorghiu. Virtutea creștină, de C. Morariu. Discurs inaugural, de Dr. O. Popescu. Articole rutene. Scurte comunicări. Întrebări și cazuri pastorale. Cronică.

*
Manual (curs metodic) pentru propunerea limbii magiare în școlile populare cu limba de propunere română după Dr. A. Schullerus, de I. Popovici. Ediția II. Sibiu. 1910.

*
Biserica ort. română. Nr. 10 cuprinde: Partea oficială. C. Erbiceanu: Continuarea biografiei lui P. Movila. Arhim. I. Scriban: Libera cugetare și cugătarea liberă. M. O. depunerea lui Crizostom. N. Dobrescu. Din istoria bisericii române sec. 15. Ilie Teodorescu: Duhovnicul și păcătoșii. I. Mihălcescu: Cunoașterea lui Dumnezeu din studiul naturii ne'nșuflețite. Pastorală mitropolitului Moldovei. Dr. I. Lupaș: Problemele culturale și religioase ale preoțimii române din Ardeal. Cronică. Literatură religioasă. Bibliografie. Oficiale. Necrolog. Înștințare.

*
„Biblioteca pentru toți“ A apărut Nr. 486 cuprinzând: *Dubrovski*, admirabilul roman al marelui poet rus Pușkin. Prețul 30 bani. Dubrovski e un roman plin de peripeții, foarte concis, în care în jurul ban-

ditului Dubrovski apar figurile pline de interes a unor proprietari ruși, și figura ideală și poetică a unei copile înamorate de Dubrovski. Acesta nu e un hoț în sensul obicinuit al cuvântului, ci un revoltat în contra stărei de lucruri din Rusia, unde favoritismul și nerespectul legilor aduce în sapă de lemn pe tatăl lui Dubrovski, deposedându-l de pământul lui în favoarea unui boer rus. Acest fapt produce moartea spoliatului, iar tânărul Dubrovski, în revolta lui, dă foc casei părintești ca să nu intre în ea străinii, și ia drumul codrilor, cu țărani care i-au rămas devotați, pentru a se răzbuna. Așa fiind Dubrovski revoltat, un fel de „haiduc“ din timpurile noastre eroice, și faptele lui sânt pornite din impulsurile unei firi cinstite și nobile, care nu poate răbda nedreptățile lumii acesteia. Soarta îl face să se înamoreze de fica omului pe care-l consideră ca ucigașul tatălui său, — și de aci paginile duioase care încheie această minunată povestire. O recomandăm îndeosebi publicului cititor, care în figura lui Dubrovski va vedea multe punte comune cu „haiducii“ noștri, cari și ei au fost niște revoltați și apărători ai dreptății. Catalogul complet al acestei „Biblioteci pentru toți“ ce compune 500 de numere a să cere la *Librăria Editoare Leon Alcalay, la București.*

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistor diecezan gr. ort. român din Caransebeș dtdo 13 Junie a. c. sub Nr. 2918 B. ex 1909, să scrie d n nou licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii gr. ort. române din comuna **Unip**, protopresbiteratul Buziaș.

Prețul de exclamare este: 22004 cor. 51 fil.

Licitațiunea să va ținea în 7/20 Martie 1910 la orele 9 $\frac{1}{2}$ a. m. în școala conf. gr. ort. română din loc.

Doritorii de a întreprinde acest lucru să se prezenteze în ziua amintită, având a depune vadiul de 10% din prețul exclamării în bani gata ori în hârtii de valoare.

Planul și specificațiunea de spese și măsuri precum și condițiunile de licitațiun , să pot vedea în orice zi la oficiul parohial din loc. Comuna bisericească își rezervă dreptul de preferință asupra acelor măiestrii întreprinzători în cari va avea mai multă încredere. Întreprinzătorul nu are drept de a pretinde diurne sau viatic și spese de călătorie.

Contractul încheiat pentru întreprinzător va fi valabil îndată după subscriere, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea Venerabilului Conzistor diecezan.

Întreprinzătorul este îndatorat să rebonifice comunei bis. spesele de 240 cor. avute cu componerea planului.

Unip, din ședința com. parohială ținută la 5 Iulie 1909 v.

Iuliu Crainic m. p.

Iosif Nanu m. p.

În conțelegere cu protopopul tractual: *Ioan Pepa* 1—3 [2]

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan în parohia de clasa I. din comuna *Mărul*, protopresbiteratul Caransebeșului, să scrie a 2-a oară concurs cu termin de 30 de zile.

Emolumente:

1. $\frac{1}{3}$ din sesiunea parohială în complex de 35 j. 762□.
2. $\frac{1}{3}$ din birul parohial dela circa 350 familii cate 1 cor. 12 bani de familie.

3. $\frac{1}{3}$ din stola uzuată dela boteze, cununii și înmormântări.
4. $\frac{1}{3}$ din venitele accidentale, care fac 50 de coroane.

Cu privire la cortel întrucât alegândul capelan nu s'ar înțelege cu parohul a locui împreună, se va îngriji singur de cortel. Recurenți cu calificăție inferioară încă să admit, în urma hotărârii mai înalte dtdo 28 Ianuarie 1910 Nr. 7636 B ex 1909.

Reflecțanții își vor înainta petițiile de concurs P. On. oficiu protopresb teral în Caransebeș.

2—3 [6]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din **Basesci**, protopresbiteratul Făgetului, să scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“.

Emolumentele sânt:

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru scripturistică 10 cor.
3. Pentru conferințele învățătoresți 6 cor.
4. Pentru reuniunea învățătorescă 20 cor.
5. Pentru servitorul școlii 16 cor.
6. Lemne de foc pentru școală și învățător 30 cor.
7. Dela înmormântări 1 cor.
8. 400 □ stânjeni pământ arător.
9. Locuință liberă cu grădină de 1200 □ stânjeni.

Alesul învățător este îndatorat a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial și a compune socoșile cultului și a bisericii.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea acestui post comuna nu acordă alesului nici un fel de emolument decât cele înșirate aci.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis la Prea On. Oficiu protopresbiteral în Făget.

Comitetul parohial dorește ca recurenții să se prezinte în vr-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică spre ași arăta desteritatea în cântare, dar nu în ziua de alegere.

Basesci, din ședința comitetului parohial ținută la 1 Febr. 1910.
1—3 [8]

Comitetul parohial

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu* protopresb. tractual.

Pe baza decisului Venerabilului Conzistor diecezan dtdo 25 Iulie 1909 Nr. 3939 B. să scrie concurs pentru postul de *capelan* temporal prelângă Prea Onoratul Domn protopresbiter Mihail Popoviciu, ca paroh, în parohia de clasa I. din **Orșova**, în protopresbiteratul Mehadii, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“ cu următoarele emolumente:

1. $\frac{1}{3}$ parte din salarul anual de 800 cor. ca rescumpărare de taxe stolare pentru înmormântări, praznice și bir parohial.
2. $\frac{1}{3}$ parte din prețul de arendă a sesiunii parohiale de 28 jugere.
3. $\frac{1}{3}$ parte din stola dela celelalte funcțiuni proești parohiale.
4. Cortel liber parohial cu jumătate de curte, grajd și grădină.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta rugărilor lor, adresate comitetului parohial, instruite conform §-lui 13 din statutul organic și §-lui 17 al regulamentului pentru parohii, Prea Onoratului Domn protopresbiter tractual Mihail Popoviciu în Orșova, având a se prezenta în vr'o Duminică sau sărbătoare în biserică, spre a-și arăta desteritatea în cuvântare și cântare, pre lângă prealabila încu-noștințare a protopresbiterului districtual.

Din ședința comitetului parohial gr. or. rom. din Orșova ținută la 4 Ianuarie 1910.
1—3 [9]

George G. Ioanovits m. p.

Traian Hențu m. p.

preș. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Mihail Popoviciu* m. p. protopresbiter.

Pe baza decisului comitetului parohial din Zorlențiu-mare dtdo 25 Octomvre 1909, aprobat prin literile Ven. Conzistoriu diecezan dtdo 15 Decembre 1909, să scrie de nou concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de *învățători* la ambele clase ale școlii noastre confesionale din **Zorlențiu-mare** cu termin de recurgere de 30 zile dela prima publicare a concursului.

Emolumente pentru fiecare învățător sânt:

- Salar în bani gata 600 cor.
Pentru lemne pe sama învățătorului și a școlii 196 cor.
Pentru conferințe și adunarea generală 56 cor.
Pentru scripturistică 20 cor.
Pentru curățirea și încălzirea salei de învățământ 30 cor.
Dela înmormântări unde va fi pofitit 1 cor.
Folosirea unui juger pământ arători estravilan și $\frac{1}{4}$ juger intravilan.

Redactor responsabil: **Dr. Iosif Olariu**.

Cortel în edificiul școlii constător din 2 chilii, 1 bucătărie și o cămară, apoi grajd, șopru și cociină, precum și grădina pentru legumi.

Învățătorii aleși au a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrua tinerimea școlară în cântările bisericești. Pentru servicii prestate în alte comune nu să dă nici un emolument.

Recurenții la vreunul din aceste posturi au a-și subșterne petițiunile adresate Comitetului parohial Prea Onoratului Domn Protopresbiter tractual și a se prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare în sânta biserică din această comună spre a-și arăta desteritatea în cântare și în tipic.

2—3 [5]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu* protopresbiter.

Pentru ocuparea definitivă a postului de *învățător* la școala confesională gr. or. rom. din **Bârna**, protopresbiteratul Făgetului, să scrie concurs cu termin de 30 de zile, începând dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele:

- Salar învățătoresc din comună 400 cor.
Ajutor dela Ven. Conz. diecezan 200 cor.
Paușal de lemne numai pentru înv. 20 cor.
Conferința învățătorescă 10 cor.
Scripturistica 10 cor.
Adunare generală 12 cor.
Dela înmormântări 40 fl., cu liturgie 1 cor.

Cortel în edificiul școlii și o grădină de 1 jugăr, având învățătorul a plăti contribuția regească.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în biserică și afară de școală.

Pentru serviciile prestate în alte comune comuna bisericească nu acordă nici un fel de emolument, afară de cele înșirate aici.

Recurenții au a-și așterne petițiunile, instruite conform normelor din vigoare, în termenul deschis, la oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Făget.

Recurații au să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, dar nu în ziua de alegere.

Bârna, în 31 Ianuarie 1910.

2—3 [7]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Conzistor diecezan Nr. 271 din 16 Ianuarie a. 1910, să scrie concurs pentru ocuparea postului de *învățător* dela școala confesională gr. or. română din comuna **Tincova**, protopresbiteratul Lugoșului, cu termin de 30 de zile, so-cotite dela prima publicare în „Foaia diecezană“.

Emolumentele sânt:

1. Salar în bani gata 960 cor.
1. Pământul școlii în preț de 40 cor.
3. Pentru lemne de foc din care e a să încălzi și școala 80 cor.
4. Pentru servitorul școlii 20 cor.
5. Locuință liberă și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător au a-și subșterne recursurile ajustate cu toate documentele necesare, adresate comitetului par. din Tincova, la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. din Lugoș, până la termenul sus pus

Alesul învățător are a funcționa și ca cantor și a purta agen-dele comitetului și a sinodului parohial din loc.

Tincova, din ședința comitetului parohial ținută la 24 Ianuarie a. 1910.
1—3 [10]

Ioan Stanescu

Arsenie Voșinariu

preș. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu* protopresbiter.

Tiparul și editura Tipografiei diecezane în Caransebeș.